

shning af Flaaden med Skjts, som vi maae ansee for ubetinget nødvendigt for Flaaden, desuden en Befæstning af den Deel af Øyens Skjts, der ligger langs Lillebelt, med den dertil fornødne Betskyning, Alt dette, mine Herrer, er uafviselige Udgifter, som vi forud maae være paa det Nene med, at vi ville paatage os, naar vi vedtage den her foreliggende Plan, og hvad bliver Alt dette da til? Jeg troer ingenlunde, vi sige for Meget, naar vi angive det til en i en Arrække staaende Sum af 6½ Million Rd. Have vi da Kræfter til at bære dette? Ja, vi have jo ganske vist hørt udtale af Somme, at vi have Kræfter til at bære det, Andre mene, at vi kunne hjælpe paa det ved at ned sætte Planen, reducere den til 4 Millioner. Ja, naar Reductionen var tænkelig, naar den stod for mig som noget Gjennemførligt ligeoverfor den Plan, der er forelagt, vilde jeg derved komme ud over store Vanskeligheder, men det staaer for mig, som om den foreliggende Plan i det Hele taget ikke kan taale nogen væsentlig Forandring eller Nedsættelse, og, mine Herrer, vi skulle snart faae at høre af den høitærede Krigsminister, at en saadan Reduction er usønelig med den hele Plans Gjennemførelse; ville vi have den, maae vi tage den, som den foreligger. Ja, mine Herrer, her kommer jeg til et af de Punkter, som for Dieblilket have stor Vægt og gjøre sig stærkt gjældende hos os. Det er ganske naturligt, at der efter de store Fornurettelser, der ere tilføiede os, efter de store Mishandlinger, som det lille Folk har maattet undergaae ligeoverfor det store Folk, gjør sig stærke Følelser gjældende, og at man kommer til at nære slike Tanker, som ere blevne udtalte af et høitæret Medlem, der sidder her i min Nærhed (Fenger) igaar, og af en af de meget ærede Secretairer (Termausen); det er tydeligt, at man føler sig haardt trængt til ikke blot at udtale Sligt, men at ønske, at det lille Land maatte faae Leilighed til at vise ikke blot sin Villie, men vise i Gjærning, at det endnu har Kræfter og Evne til at hævde sin Ret, og jeg er fuldt overbevist om, at, naar der nu i en nær Tid forestod Noget af den Art, vilde vi Alle, hele Befolkningen uden Undtagelse, reise sig med den største Beredvillighed,

man vilde være beredt til ethvertfomhelst Offer, men, mine Herrer, er det da Noget, der ligger for? Ja, vi have hørt udtale denne Mening, vi have hørt denne Mening bestemt udtale af et æret Medlem (Fenger) igaar. Spørgsmaalet er, om han havde Ret, eller om han ikke havde Ret. Jeg tilstaaer, at den Overbeviisning, som han udtalte, deler jeg ikke, i alt Fald ikke med Hensyn til, at noget Saadant vilde forestaae i en meget nær Tid, og hvis det forestod i en meget nær Tid, saa er denne Plan med sin hele Gjennemførelse og sine deraf følgende Virkninger betydningsløs; thi det er klart, at iaar eller til næste Aar har denne Plans Antagelse ikke nogenfomhelst Virkning med Hensyn til, hvorledes hele Befolkningen vil stille sig, idet Planen nemlig først maa gjennemføres, førend den kan have en saadan Virkning. Indtræffer derimod en slig Stilling først længere hen, saa er det min Overbeviisning, at Planens Antagelse til den Tid ingenlunde vil have virket til at styrke Folkets Lyst til Kamp. Nei, det er min Overbeviisning, at det finansielle Tryk gennem en lang Arrække saa vil have virket saaledes, at det tværtimod har svækket og modarbejdet den Lyst og den varme Følelse, som i dette Dieblilket gjør sig gjældende. En slig Følelse kan være levende, den kan være varm, og den kan holde sig oppe en Tid, naar den faaer en stadig Næring, men naar den derimod faaer alt Andet, end hvad der nærer den, saa bukker den under for det materielle Tryk, der overgaaer Befolkningens Evner, og saa ville vi mærke ganske det Modsatte af hvad vi tilsigte og ønske. Et æret Medlem har kaldt Betragtninger af denne Natur pessimistiske; man kan see Sligt fra meget forskjellige Synspunkter; jeg tilstaaer, at de ere alvorlige, meget alvorlige, de staae for mig som sorgelige; men jeg seer ikke, at denne Omstændighed giver Ret til at kalde dem pessimistiske. Kæmpe for sin Bestaaen, det vil ethvertfomhelst Folk, men forud at svække og udtømme Kræfterne ved Noget, der trykker i den daglige Tilværen, der indskrænker Folket i det, som vi hidtil have anseet for uadskilleligt fra dets hele Tilværen, det er ikke klogt. Et Folk, som af Naturen er tarveligt og fattigt udslyret, der paa en haardfør Maade maa kæmpe mod Na-